

УДК 323.1:351.741(477)

І.В. Опришко,
кандидат юридичних наук,
старший науковий співробітник, доцент,
заступник директора ДНДІ МВС України, м. Київ, Україна,
ORCID ID 0000-0002-6425-4494

НАЦІОНАЛЬНА ПОЛІЦІЯ УКРАЇНИ ЯК СУБ'ЄКТ РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ У СФЕРІ ВНУТРІШНІХ СПРАВ

Стаття присвячена визначенню місця та ролі Національної поліції України в процесі реалізації державної політики в сфері внутрішніх справ. Розглянуто взаємозв'язок поліції та політики. За результатами аналізу чинного законодавства України розкриті порядок та напрями взаємодії Міністерства внутрішніх справ України і Національної поліції України в процесі формування та реалізації державної політики у сфері забезпечення охорони прав і свобод людини, інтересів суспільства і держави, протидії злочинності, забезпечення публічної безпеки і порядку, а також надання поліцейських послуг.

Ключові слова: політика, формування, реалізація державної політики, національна безпека, Міністерство внутрішніх справ України, Національна поліція України.

Стаття посвящена определению места и роли Национальной полиции Украины в процессе реализации государственной политики в сфере внутренних дел. Рассмотрена взаимосвязь полиции и политики. По результатам анализа действующего законодательства Украины раскрыты порядок и направления взаимодействия Министерства внутренних дел и Национальной полиции Украины в процессе формирования и реализации государственной политики в сфере обеспечения охраны прав и свобод человека, интересов общества и государства, противодействия преступности, обеспечения публичной безопасности и порядка, а также предоставления полицейских услуг.

Ключевые слова: политика, формирование, реализация государственной политики, национальная безопасность, Министерство внутренних дел, Национальная полиция Украины.

Об'єктивний аналіз права, політології та сучасного українського законодавства засвідчує про наявність відповідного взаємозв'язку поліції та політики.

По-перше, цей зв'язок підтверджується етимологією самого терміна “політика”. Адже політика (від грецької *police* – держава, *politike* – мистецтво управління) розглядається як сфера діяльності, пов'язана з відносинами між соціальними групами, сутністю якої є визначення форм, завдань, змісту діяльності держави. Розрізняють внутрішню і зовнішню політику. Перша охоплює основні напрями діяльності держави, партій (економічна, соціальна, культурна, технічна політика й ін.) у різних сферах суспільного життя всередині країни, друга – сферу міжнародних відносин між державами [1, с. 934; 2, с. 59; 3, с. 507–508]. Слід наголосити, що політика аж ніяк не зводиться до боротьби за владу. Швидше навпаки, головним

у політиці є реалізація влади для досягнення тих цілей, які були декларовані перед суспільством і заради яких народ довірив владу певній політичній силі.

Під державною політикою розуміється відносно стабільна, організована та цілеспрямована діяльність органів державної влади стосовно певного питання чи комплексу питань, яка здійснюється ними безпосередньо чи опосередковано і впливає на життя суспільства. Державна політика формалізується в конкретних правових нормах і реалізується в процесі діяльності органів державної влади [4, с. 96; 5, с. 14].

Офіційне визначення терміна “державна політика” дається в рішенні Конституційного Суду України від 2 березня 1999 р. № 2-рп/99, Справа № 1-18/99 (справа про комунальні послуги), де в абзаці 4 пункту 2 мотивувальної частини зазначено: “Під державною політикою розуміються стратегічні напрями діяльності держави в економічній, соціальній, гуманітарній, екологічній, правовій та інших сферах її внутрішнього життя, а також у сфері відносин з іншими державами на певну історичну перспективу. Засади внутрішньої і зовнішньої політики – це відправні ідеї, основні принципи стратегічної лінії діяльності держави у названих сферах. Вони є базою для проведення політики органами виконавчої влади, зокрема Кабінетом Міністрів України” [6].

По-друге, слід розрізняти державну політику як напрям (стан) розвитку держави і суспільства у визначений часовий проміжок функціонування держави, і різні види державної діяльності (процесу), які пов’язані з державною політикою, зокрема з формуванням державної політики (політичний процес) та її реалізацією (виконавська діяльність) [7, с. 71; 8, с. 35–36].

По-третє, загально визнано, що політика реалізується через політичну систему суспільства. Суб’єкти політики складають політичну організацію суспільства або інституціональну (організаційну) підсистему політичної системи суспільства. Її ядром є держава, що реалізує свої політичні функції через механізм держави або державний апарат, тобто сукупність державних органів усіх рівнів [9, с. 131; 10, с. 36, 85; 11, с. 5–6; 12, с. 164–176; 13, с. 39, 63].

Враховуючи те, що поліція – це невід’ємна частина державного апарату, відповідно вона являє собою складову політичної системи суспільства, а отже, є суб’єктом політичної діяльності, для якого характерний відповідний соціальний та правовий статус правоохоронного органу. Її діяльність спрямована на реалізацію правоохоронної функції, закріпленої в Конституції України (ст. 3, ч. III ст. 17) – захист громадян, їхнього життя, здоров’я, політичних та майнових прав від протиправних посягань, яка водночас є однією з головних політичних функцій держави [14].

Залежно від особливостей конкретної держави поліція може входити до складу міністерства внутрішніх справ (наприклад, Росія, Чехія) чи до складу міністерства юстиції (наприклад, Швеція), або ж до складу самостійного адміністративного органу (наприклад, національного поліцейського агентства), котрий (самостійний орган) може бути або окремим органом виконавчої влади, або ж входити до складу правоохоронного органу з більш широкими повноваженнями (наприклад, Національне поліцейське агентство Японії є складовою Комітету державної громадської безпеки Японії) [15].

Роль поліції в політиці, її політичні функції чітко виявляються, якщо проаналізувати українське законодавство.

Функціонування поліції здійснюється на засадах, які законодавчо встановлюються Верховною Радою України, вона реалізує правоохоронну діяльність у

напрямах, визначених Президентом України та Кабінетом Міністрів України, забезпечує виконання главою держави функції гаранта прав та свобод людини і громадянина в країні. Ці правові приписи дають підстави розглядати поліцію як орган реалізації правоохоронної складової внутрішньої політики держави, яку формують вищі органи державної влади країни.

Положення Конституції України щодо правоохоронної функції держави розвинуті та деталізовані у відповідних законодавчих та підзаконних нормативно-правових актах, що регламентують діяльність органів державної влади і поліції.

Політична функція поліції знайшла безпосереднє законодавче закріплення у Законі України від 21 червня 2018 р. № 2469-VIII “Про національну безпеку України”, який визначає основи та принципи національної безпеки і оборони, цілі та основні засади державної політики, що гарантуватимуть суспільству і кожному громадянину захист від загроз. Зокрема, згідно зі статтею 3 цього Закону державна політика у сферах національної безпеки і оборони спрямована на захист: людини і громадянина – їхніх життя і гідності, конституційних прав і свобод, безпечних умов життєдіяльності; суспільства – його демократичних цінностей, добробуту та умов для сталого розвитку; держави – її конституційного ладу, суверенітету, територіальної цілісності та недоторканності; території, навколишнього природного середовища – від надзвичайних ситуацій.

Цим Законом визначаються та розмежовуються повноваження державних органів у сферах національної безпеки і оборони, створюється основа для інтеграції політики та процедур органів державної влади, інших державних органів, функції яких стосуються національної безпеки і оборони, сил безпеки і сил оборони, визначається система командування, контролю та координації операцій сил безпеки і сил оборони, запроваджується всеосяжний підхід до планування у сферах національної безпеки і оборони, забезпечуючи у такий спосіб демократичний цивільний контроль над органами та формуваннями сектору безпеки і оборони [16].

Міністерство внутрішніх справ України (далі – МВС) та Національна поліція України входять до складу сектору безпеки і оборони та виступають одними із суб’єктів забезпечення національної безпеки, що є однією з найважливіших сфер державної політики України, яка спрямована на захист державного суверенітету, територіальної цілісності, демократичного конституційного ладу та інших національних інтересів України від реальних та потенційних загроз.

Серед загроз національним інтересам і національній безпеці України, що суттєво впливають на стабільність у суспільстві, слід відзначити поширення корупції, хабарництва в органах державної влади, зрощення бізнесу і політики, організованої злочинної діяльності, нелегальну міграцію, злочинну діяльність проти миру і безпеки людства, насамперед поширення міжнародного тероризму, спроби створення і функціонування незаконних воєнізованих збройних формувань та намагання використати в інтересах певних сил діяльність військових формувань і правоохоронних органів держави.

При цьому за сучасних реалій розвитку української державності особливої гостроти набуває проблема злочинності, оскільки її рівень за останні роки суттєво підвищився, а протидія їй з боку правоохоронних органів залишається малоефективною. Так, чисельність заяв та повідомлень про злочини та інші події, що надійшли до органів поліції і були зареєстровані в журналі єдиного обліку, зросла, порівняно з аналогічним періодом минулого року, на 10,1 % (9 міс. 2016 р.: +33,8 %; 9 міс. 2017 р.: +7,8 %) і становила 5559682. Зростання цього показника відбулося майже в усіх регіонах країни.

Показники стану роботи по розкриттю та розслідуванню злочинів за звітний період поліпшилися, але незначно. Упродовж січня – вересня 2018 р. чисельність злочинів, облікованих у звітному періоді, під час провадження за якими особи повідомлено про підозру, становила 148976, що більше, ніж за аналогічний період 2017 р. на 0,4 % (9 міс. 2016 р.: –23,5 %; 9 міс. 2017 р.: +28,2 %) [17].

Особливе занепокоєння викликають злочини з високим ступенем суспільної небезпеки. Так, у загальній структурі злочинності значно зросла частка тяжких та особливо тяжких злочинів – поширюються убивства на замовлення; захоплення заручників; злочини, пов'язані з незаконним обігом наркотичних засобів, зброї, вибухових речовин тощо. До того ж тут спостерігається зв'язок з організованою злочинністю і кримінальним професіоналізмом, з корупцією та тероризмом. При цьому “метастази” корупції з'являються в усіх сферах життєдіяльності суспільства. Злочинність стала антинародним явищем.

Нааявна тенденція до збільшення кількості кримінальних правопорушень в Україні, суттєве зниження активності щодо їх попередження та розкриття свідчить про те, що в практичній діяльності правоохоронних органів мають місце суттєві труднощі у протидії злочинності.

Реагуючи на такі загрози, держава здійснює відповідні кроки щодо належної протидії подібним загрозам. Так, у результаті реформування системи МВС як одного із напрямів реалізації державної політики в сфері внутрішніх справ на сьогодні створені і функціонують Національна поліція України, у тому числі й патрульна поліція, дорожня поліція та кіберполіція, підрозділ спеціального призначення КОРД (Корпус оперативно-раптової дії), Національна гвардія України, Державна служба України з надзвичайних ситуацій, сервісні центри МВС (156 пунктів надання адміністративних послуг по всій країні). Запущено реформу Державної міграційної служби та Державної прикордонної служби України.

Крім того, почала працювати єдина лінія 102 та call-центр Національної поліції. Запущено єдиний аналітичний сервісний центр (UASC), розпочав роботу Ситуаційний центр Національної поліції. Створена нова поліцейська система правоохоронної інфраструктури в сільській місцевості, для невеликих міст і селищ – групи швидкого реагування. Створено єдину систему авіаційної безпеки та цивільного захисту МВС. Запущено нові підрозділи річкової та морської поліції [18].

Зазначені заходи спрямовані на забезпечення гарантій конституційних прав і свобод людини і громадянина та зміцнення політичної і соціальної стабільності в суспільстві. Як результат – розмежування завдань політичного і безпосереднього керівництва у сферах, за формування державної політики в яких відповідає МВС.

Ця позиція знайшла своє підтвердження також у Положенні про Міністерство внутрішніх справ України, затверджене постановою Кабінету Міністрів України від 28 жовтня 2015 р. № 878. У п. 3 цього Положення визначено, що основними завданнями МВС є забезпечення формування державної політики у сферах:

- 1) охорони прав і свобод людини, інтересів суспільства і держави, протидії злочинності, забезпечення публічної безпеки і порядку, а також надання поліцейських послуг;

- 2) захисту державного кордону та охорони суверенних прав України в її виключній (морській) економічній зоні;

- 3) цивільного захисту, захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій та запобігання їх виникненню, ліквідації надзвичайних ситуацій, рятувальної

справи, гасіння пожеж, пожежної та техногенної безпеки, діяльності аварійно-рятувальних служб, а також гідрометеорологічної діяльності;

4) міграції (імміграції та еміграції), у тому числі протидії нелегальній (незаконній) міграції, громадянства, реєстрації фізичних осіб, біженців та інших визначених законодавством категорій мігрантів [19].

Виходячи із зазначеного, МВС виступає головним органом у системі центральних органів виконавчої влади, що формує державну політику у сфері забезпечення охорони прав і свобод людини, інтересів суспільства і держави, протидії злочинності, забезпечення публічної безпеки і порядку, а також надання поліцейських послуг.

З цією метою, на наше переконання, МВС має забезпечувати відповідне нормативно-правове регулювання діяльності поліції, визначати пріоритетні напрями розвитку поліцейської діяльності, інформувати громадськість та надавати роз'яснення щодо здійснення державної політики у сфері поліцейської діяльності, узагальнювати практику застосування законодавства у цій сфері, розробляти пропозиції щодо його вдосконалення та внесення в установленому порядку проектів законодавчих актів, актів Президента України, Кабінету Міністрів України на розгляд Президенту України та Кабінету Міністрів України, а також контролювати діяльність поліції у спосіб, передбачений чинним законодавством.

Для забезпечення спрямування та координації діяльності центральних органів виконавчої влади, діяльність яких спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України через Міністра внутрішніх справ України, відповідно до статей 16, 18 Закону України від 17 березня 2011 р. № 3166-VI “Про центральні органи виконавчої влади” та пункту 11 Положення про Міністерство внутрішніх справ України, прийнято наказ МВС України від 25.11.2016 № 1250 (zareєстровано в Міністерстві юстиції України 22.12.2016 за № 1682/29812), яким затверджено Порядок взаємодії Міністерства внутрішніх справ України з центральними органами виконавчої влади, діяльність яких спрямовується та координується Кабінетом Міністрів України через Міністра внутрішніх справ України [19, 20, 21].

Цей Порядок визначає організаційні та процедурні питання взаємодії Міністерства внутрішніх справ України, зокрема з Національною поліцією України як одного з центральних органів виконавчої влади, діяльність якого спрямовується та координується Кабінетом Міністрів України через Міністра внутрішніх справ України, у процесі формування та реалізації державної політики у сфері забезпечення охорони прав і свобод людини, інтересів суспільства і держави, протидії злочинності, забезпечення публічної безпеки і порядку, а також надання поліцейських послуг.

Він спрямований на забезпечення узгодженості, планомірності та цілісності формування державної політики, а також ефективності її реалізації у зазначеній сфері. Відповідальним за таку взаємодію у МВС з урахуванням компетенції є Управління взаємодії з Національною поліцією.

Такий підхід є основоположним для подальшого розвитку органів системи МВС. Так, розпорядженням Кабінету Міністрів України від 15.11.2017 № 1023-р схвалено Стратегію розвитку органів системи Міністерства внутрішніх справ на період до 2020 року, яка визначає основні напрями вдосконалення діяльності органів системи МВС України як невід'ємної частини сектору національної безпеки забезпечується за такими пріоритетами:

- створення безпечного середовища;
- протидія злочинності;

дотримання та забезпечення прав людини;
ефективне інтегроване управління державним кордоном і збалансована міграційна політика;
забезпечення якості і доступності адміністративних послуг;
ефективне врядування, прозорість і підзвітність;
розвиток кадрового потенціалу та соціальний захист працівників [22].

Діяльність Національної поліції України як однієї із складових сектору безпеки і оборони спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України через Міністра внутрішніх справ України. Її функціонування спрямоване на забезпечення громадської безпеки і порядку, охорони прав і свобод людини, інтересів суспільства і держави, протидію злочинності, а також надання визначених законом послуг з допомоги особам, які з особистих, економічних, соціальних причин або внаслідок надзвичайних ситуацій потребують такої допомоги.

Відповідно до ст. 1 Закону України від 2 липня 2015 р. № 580-VIII “Про Національну поліцію” Національна поліція України (далі – поліція) – це центральний орган виконавчої влади, який служить суспільству шляхом забезпечення охорони прав і свобод людини, протидії злочинності, підтримання публічної безпеки і порядку.

Завданнями поліції є надання поліцейських послуг у сферах:

- 1) забезпечення публічної безпеки і порядку;
- 2) охорони прав і свобод людини, а також інтересів суспільства і держави;
- 3) протидії злочинності;
- 4) надання в межах, визначених законом, послуг з допомоги особам, які з особистих, економічних, соціальних причин або внаслідок надзвичайних ситуацій потребують такої допомоги.

Керівник поліції, очолюючи та здійснюючи керівництво її діяльністю, забезпечує виконання покладених на неї завдань, а також у межах своєї компетенції організовує та контролює виконання поліцією Конституції та законів України, актів Президента України, актів Кабінету Міністрів України, наказів міністерств, а також наказів і доручень Міністра внутрішніх справ України з питань, що належать до сфери діяльності поліції.

Крім того, він вносить на розгляд Міністра внутрішніх справ України пропозиції щодо забезпечення формування державної політики у сфері забезпечення публічної безпеки і порядку, охорони та захисту прав і свобод людини, а також інтересів суспільства і держави, протидії злочинності, надання поліцейських послуг, а в подальшому – звітує перед Міністром внутрішніх справ України про виконання покладених на поліцію завдань і повноважень [23].

Натомість Конституцією та законодавством України чітко окреслені обмеження щодо ролі поліції у політичному житті суспільства, зумовлені її соціальним та правовим статусом. Відповідно до ч. III ст. 37 Конституції України та ст. 10 Закону України від 2 липня 2015 р. № 580-VIII “Про Національну поліцію”, поліція має бути політично нейтральною. Зокрема, забезпечуючи захист прав та свобод людини незалежно від політичних переконань та партійної належності, поліція в своїй діяльності є незалежною від рішень, заяв чи позицій політичних партій та громадських об'єднань. При цьому в органах і підрозділах поліції заборонено використовувати будь-які предмети, на яких зображена символіка політичних партій, та провадити політичну діяльність, а також поліцейським заборонено висловлювати особисте ставлення до діяльності політичних партій під час

виконання службових повноважень, а також використовувати службові повноваження у політичних цілях [14, 23].

Отже, поліція виключена з процесу політичної боротьби за владу і їй заборонено сприяти в цій боротьбі будь-яким політичним силам. Водночас, здійснюючи покладені на неї завдання, поліція виступає суб'єктом реалізації державної політики, яку формує Міністерство внутрішніх справ України у сфері забезпечення охорони прав і свобод людини, інтересів суспільства і держави, протидії злочинності, підтримання громадської безпеки і правопорядку, а також надання поліцейських послуг.

Підводячи підсумок, слід зазначити, що на сьогодні органи Національної поліції перебувають під тиском як з боку суспільства щодо його захисту від протиправних посягань, так і з боку вищих органів державної влади стосовно реалізації покладених на Національну поліцію завдань та функцій. При цьому інтереси суспільства та владних інституцій не завжди збігаються, у зв'язку з чим органам Національної поліції нерідко доводиться вирішувати зазначені суперечності, виходячи із повноважень, передбачених чинним законодавством. Ця ситуація ускладнює становище Національної поліції у суспільстві, але водночас підвищує її роль у забезпеченні його нормального функціонування та реалізації державної політики в Україні.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Большой энциклопедический словарь. 2-е изд., перераб. и доп. М., СПб., 2001. 1456 с.
2. Краткий политический словарь / Абаренков В.П., Аверкин А.Г., Агешин Ю.А. и др.; сост. и общ. ред. Л.А. Оникова, Н.В. Шишлина. М., 1988. 478 с.
3. Философский энциклопедический словарь / гл. редакция: Л.Ф. Ильичев, П.Н. Федосеев, С.М. Ковалев, В.Г. Панов. М., 1983. 840 с.
4. *Гаграда І.* Цензура як прояв недемократичності державної політики України у сфері засобів масової інформації. Політичний менеджмент. 2006. № 5. С. 95–106.
5. *Романов В., Рудік О., Брус Т.* Вступ до аналізу державної політики: навч. посіб. К.: Основи, 2001. 156 с.
6. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням Президента України щодо відповідності Конституції України (конституційності) Закону України “Про тимчасову заборону підвищення цін і тарифів на житлово-комунальні послуги громадського транспорту, що надаються громадянам України” (справа про комунальні послуги) від 2 березня 1999 р. № 2-рп (м. Київ, 2 березня 1999 р. Справа № 1-18/99). Офіційний вісник України. 1999. № 10. С. 61.
7. Система розробки і здійснення публічних політик в Україні / за заг. ред. О.П. Дем'янчука. Київ: Факт, 2004. 224 с.
8. *Циганов О.Г.* Надання адміністративних послуг правоохоронними органами України: організаційно-правові аспекти: монографія / О.Г. Циганов. Київ-Вінниця: ТОВ “Нілан-ЛТД”, 2018. 456 с.
9. Большой юридический словарь / под ред. А.Я. Сухарева, В.Д. Зорькина, В.Е. Крутских. М., 1997. 790 с.
10. Загальна теорія держави і права / за ред. В.В. Копейчикова. К., 1998. 317 с.
11. Міліція як суб'єкт реалізації державної політики в Україні / В.І. Шакун, І.В. Опришко, О.Г. Кулик та ін.; за заг. ред. Я.Ю. Кондратьєва. К.: НАВСУ, 2003. 56 с.
12. Краткий политический словарь / В.П. Абаренков, А.Г. Аверкин, Ю.А. Агешин и др.; сост. и общ. ред. Л.А. Оникова, Н.В. Шишлина. М., 1988. 478 с.
13. *Шакун О.Ф.* Теорія держави і права: підручник. Харків: Консум, 2001. 656 с.
14. Конституція України. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. Ст. 141.
15. Поліція. Матеріал з Вікіпедії – вільної енциклопедії. URL.: <https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D1%96%D1%86%D1%96%D1%8F> (дата звернення: 03.10.2018).
16. Про національну безпеку України: Закон України від 21 червня 2018 р. № 2469-VIII. Відомості Верховної Ради (ВВР). 2018. № 31. Ст. 241.
17. Аналітична довідка про основні тенденції розвитку безпекової ситуації в Україні та стан виконання пріоритетних завдань центральними органами виконавчої влади, діяльність

яких спрямовується і координується Міністром, за 9 місяців 2018 року. К.: ДНДІ МВС України, 2018.

18. Реформа. URL: http://mvs.gov.ua/ua/reform_2020 (дата звернення: 03.10.2018).

19. Про затвердження Положення про Міністерство внутрішніх справ України: постановою Кабінету Міністрів України від 28 жовтня 2015 р. № 878. Офіційний вісник України. 2015. № 89. Ст. 2972.

20. Про центральні органи виконавчої влади: Закон України від 17 березня 2011 р. № 3166-VI. Відомості Верховної Ради України (ВВР). 2011. № 38. Ст. 385.

21. Про затвердження Порядку взаємодії Міністерства внутрішніх справ України з центральними органами виконавчої влади, діяльність яких спрямовується та координується Кабінетом Міністрів України через Міністра внутрішніх справ України: наказ МВС України від 25 листопада 2016 р. № 1250 (зареєстровано в Міністерстві юстиції України 22 грудня 2016 р. за № 1682/29812). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1682-16#n14> (дата звернення: 04.10.2018).

22. Про схвалення Стратегії розвитку органів системи Міністерства внутрішніх справ на період до 2020 року: розпорядження Кабінету Міністрів України від 15 листопада 2017 р. № 1023-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1023-2017-%D1%80> (дата звернення: 04.10.2018).

23. Про Національну поліцію: Закон України від 2 липня 2015 р. № 580-VIII. Відомості Верховної Ради (ВВР). 2015. № 40–41. Ст. 379.

REFERENCES

1. Bol'shoi entsiklopedicheskiy slovar'. "Big Encyclopedic Dictionary". 2nd ed. M., S.-Pb. 2001. 1456 p. [in Russian].

2. Kratkiy politicheskiy slovar'. "A Brief Political Dictionary" / Abarenkov V.P., Averkin A.G., Ageshin Y.A. etc.; ed. L.A. Onikov, N.V. Shishlin. M., 1988. 478 p. [in Russian].

3. Filosofskiy entsiklopedicheskiy slovar'. "Philosophical Encyclopedic Dictionary" / editors L.F. Ilyichev, P.N. Fedosieiev, S.M. Kovalev and others. M., 1983. 840 p. [in Russian].

4. *Havrada I.* (2006) Tsenzura yak proyav nedemokratychnosti derzhavnoyi polityky Ukrayiny u sferi zasobiv masovoyi informatsiyi. "Censorship as a Manifestation of the Undemocratic State Policy of Ukraine in the Field of Mass Media". *Political Management* 5, 95–106 [in Ukrainian].

5. *Romanov V., Rudik O., Brus T.* (2001) Vstup do analizu derzhavnoyi polityky. "Introduction to the Analysis of State Policy": manual. K.: Fundamentals. 156 p. [in Ukrainian].

6. The Decision of the Constitutional Court of Ukraine in the Case of the Constitutional Petition of the President of Ukraine Regarding the Compliance of the Constitution of Ukraine (constitutionality) with the Bill of Ukraine "About Temporary Prohibition of Increase of Prices and Tariffs for Housing and Communal Services of Public Transport to the Citizens of Ukraine" (Law on Utilities) dated March 2, 1999 No 2-рp (Kyiv, March 2, 1999 Case number 1-18 / 99). *Official Bulletin of Ukraine*. 1999. No 10. P. 61 [in Ukrainian].

7. Systema rozrobky i zdiysnennya publichnykh polityk v Ukrayini. "The System of Development and Implementation of Public Policies in Ukraine" / editor O.P. Demyanchuk. Kyiv. 2004. 224 p. [in Ukrainian].

8. *Tsyhanov O.H.* (2018) Nadannya administratyvnykh posluh pravookhoronnimy orhanamy Ukrayiny: orhanizatsiyno pravovi aspekty. "Provision of Administrative Services by Law Enforcement Bodies of Ukraine: Organizational and Legal Aspects": monograph. Kyiv-Vinnyitsa. 456 p. [in Ukrainian].

9. Bol'shoi yuridicheskiy slovar'. "Big Legal Dictionary" / ed. I. Sukharev, V.D. Zorkin, V.E. Krutskih. M., 1997. 790 p. [in Russian].

10. Zahalna teoriya derzhavy i prava. "General Theory of State and Law" / ed. V.V. Kopeichikov. K., 1998. 317 p. [in Ukrainian].

11. *Shakun V.I., Opryshko I.V., Kulyk O.H.* and others (2003) Militsiya yak sub'yekt realizatsiyi derzhavnoyi polityky v Ukrayini. "Police as the Subject of the Implementation of State Policy in Ukraine" / edit. Y.Y. Kondratiev. K.: NAVSU. 56 p. [in Ukrainian].

12. *Abarenkov V.P., Averkin A.H., Agashin Y.A.* (1988) Kratkiy politicheskiy slovar'. "Brief Political Dictionary" / editors L.A. Onikov, N.V. Shishlin. M. 478 p. [in Russian].

13. *Skakun O.F.* (2001) Teoriya derzhavy i prava. "Theory of State and Law": a textbook. Kharkiv: Consum, 656 p. [in Ukrainian].

14. Constitution of Ukraine. *Bulletin of the Verkhovna Rada of Ukraine*. 1996. No 30. Art. 141 [in Ukrainian].

15. Police. Wikipedia, the Free Encyclopedia. URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D1%96%D1%86%D1%96%D1%8F> (Date of Application: 03.10.2018) [in Ukrainian].

16. About National Security of Ukraine: Law of Ukraine dated June 21, 2018 No 2469-VIII. Bulletin of the Verkhovna Rada. 2018. No 31. Art. 241 [in Ukrainian].
17. An analytical guide on the main tendencies of the security situation in Ukraine and the state of implementation of the priority tasks by central executive authorities, whose activities are directed and coordinated by the Minister, for the 9 months of 2018. K., 2018 [in Ukrainian].
18. Refopma. "Reform". URL.: http://mvs.gov.ua/ua/reform_2020 (Date of Application: 03.10.2018) [in Ukrainian].
19. About Approval of the Regulation on the Ministry of Internal Affairs of Ukraine: Decree of the Cabinet of Ministers of Ukraine dated October 28, 2015, No 878. Official Bulletin of Ukraine. 2015. No 89. Art. 2972 [in Ukrainian].
20. About Central Executive Bodies: Law of Ukraine dated March 17, 2011 No 3166-VI. Bulletin of the Verkhovna Rada of Ukraine. 2011. No 38. Art. 385 [in Ukrainian].
21. About approval of the Procedure of interaction between the Ministry of Internal Affairs of Ukraine and central executive authorities whose activities are directed and coordinated by the Cabinet of Ministers of Ukraine through the Minister of Internal Affairs of Ukraine: the Order of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine dated November 25, 2016, No 1250 (registered by the Ministry of Justice of Ukraine on December 22, 2016, No 1682/29812). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1682-16#n14> (Date of Application: 04.10.2018) [in Ukrainian].
22. About approval of the Strategy for the development of the bodies of the system of the Ministry of Internal Affairs for the period up to 2020: Order of the Cabinet of Ministers of Ukraine dated November 15, 2017, No 1023-p. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1023-2017-%D1%80> (Date of Application: 04.10.2018) [in Ukrainian].
23. About National Police: Bill of Ukraine dated July 2, 2015 No 580-VIII. Bulletin of the Verkhovna Rada. 2015. No 40–41. Art. 379 [in Ukrainian].

UDC 323.1:351.741(477)

I.V. Opryshko,

Candidate of Juridical Sciences, Senior Research Associate,
Docent, Co-Chief of Director of State Research Institute
MIA Ukraine, Kyiv, Ukraine,
ORCID ID 0000-0002-6425-4494

THE NATIONAL POLICE OF UKRAINE AS A SUBJECT OF IMPLEMENTATION

Paper considers the determination of the place and role of the National Police of Ukraine in the process of an implementation of state policy in the area of internal affairs.

To this end, scientists' views on the relationship between police and politics have been studied and summarized, as well as an analysis of the current legislation of Ukraine on the issues of the formation and implementation of state policy in this area. This led to the conclusion that the police should be considered as a body for the implementation of the law-enforcement component of the domestic policy of the state formed by the highest authorities of the country.

The legal status of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine and the National Police of Ukraine, which act as subjects of ensuring national security as one of the most important areas of state policy of Ukraine, is aimed at protecting state sovereignty, territorial integrity, democratic constitutional system and other national interests of Ukraine from real and potential threats.

The threats to national interests and national security of Ukraine characterize the state of crime in the country, and outlines appropriate steps to counteract them by the state by reforming the system of the Ministry of Internal Affairs in accordance

with the priorities set out in the Development Strategy of the bodies of the Ministry of Internal Affairs system until 2020.

The procedure and directions of interaction between the Ministry of Internal Affairs of Ukraine and the National Police of Ukraine in the process of formation and implementation of state policy in the area of internal affairs are revealed.

The restrictions on the role of the police in the political life of society as a politically neutral state authority are outlined. At the same time, it was concluded that the police, carrying out the tasks assigned to it, acts as the subject of the implementation of the state policy, which is being formulated by the Ministry of Internal Affairs of Ukraine in the field of ensuring the protection of human rights and freedoms, the interests of society and the state, combating crime, maintenance of public safety, law and order, as well as provision of police services.

Keywords: policy, formation, realization of public policy, national security, Ministry of Internal Affairs of Ukraine, National Police of Ukraine.

Отримано 16.10.2018